

[Stensballe.]

maa det nu være forbi med Forbud mod Tilflytning, og jeg forstaaer da ogsaa, at den højtærede Minister ikke principielt er ked af, at Tilflytningsbestemmelserne er gaaet ud. Jeg mener, at de maa gaa ud nu, uden at der indføres nogen som helst Restriktioner i Fremtiden i saa Henseende. Jeg vil minde om, at ved Afviklingen af Huslejeloven for Provinsen var Forholdet det, at man gav Kommunalbestyrelserne Adgang til at vedtage Overgangsbestemmelser, Overgangsbestemmelser, der gjaldt i indtil 2 Aar; og først efter, at dette var ioreslaaet, skrev Venstre og de Konservative i Betænkningen 1922—23, Tillæg B. Sp. 2454, at naar det var sket, saa maatte de to Partier anse enhver Restriktion for endeligt afviklet. Senere har imidlertid de Konservative ændret deres Opfattelse, thi sammen med Regeringspartierne var de med til en fornyet Lovgivning i 1925, hvorved der ikke vedtoges nogen Overgangsbestemmelser indtil 1. Maj 1931, da Loven skal bortfalde. Jeg forstaaer ikke, de saa tør nøjes med henholdsvis tre eller seks Maaneder, navnlig naar man ikke i sin Tid har turdet nøjes med noget tilsvarende i Provinsen. Jeg vil anse det for ganske uforsvarligt som generel Bestemmelse at indføre noget saadant for Butikker og for Lejligheder, i alt Fald for Lejligheder under et vist Værelseantal. Jeg kan derfor stille mig paa det principale Standpunkt, der er indtaget i det her foreliggende Lovforslag: For det første Bibeholdelsen af Aagerparagraffen med dertil sig knyttende Bestemmelser og for det andet Indførelse af Overgangsbestemmelser, som med visse Begrænsninger, bl. a. for ældre Lejemaal i ældre Ejendomme, kan give Lejere af Butikker fortsat Adgang til Lejemaal indtil 1935, dog saaledes, at Bestemmelsen kun kommer til at gælde for Butikker, der er udlejede og ikke bliver ledige indtil 1935.

Men samtidig er der foreslaaet i Lovforslaget, at Ejernes Ret over Ejendommen frigives, saaledes at han kan nedbryde, ombygge og modernisere, idet der dog skal tages rimeligt Hensyn til Lejerne. Jeg kan ikke undlade at sige, at det er et meget vigtigt Punkt, at Ejerne faar deres ejendomsmaessige Ret tilbage, og i saa Henseende vil jeg mene, at det bør ske hurtigst muligt, for saa vidt det er forsvarligt, ikke blot og ikke mindst af Hensyn til Ejerne. Det er en Ret, der efter vor Opfattelse i alt for mange Aar har været taget fra Ejerne. Derfor stemte vi ogsaa imod Loven i 1925, da de tre Partier berøvede Grundejerne

deres Ret i endnu 5 Aar. Efter de Konservatives Forslag i Folketinget er de jo villige til at berøve dem Retten endnu i nogle Maaneder yderligere. Det er ogsaa vigtigt for mig, at man søger at skaffe en øget Beskæftigelse ved Opførelse af Nybygninger paa nedrevne Bygningers Plads, ved Ombygninger og Moderniseringer saa hurtigt, det er forsvarligt. Det er et Spørgsmaal, der ogsaa vender ud mod Provinsen ved Vareleverancer herind til, og som i det hele taget alment betyder noget. Jeg forstaaer egentlig ikke, at Socialdemokraterne med deres radikale Indenrigsminister ikke har haft dette Spørgsmaal for Øje i højere Grad ved Udarbejdelsen af det oprindelige Lovforslag. Jeg mener, at hvis det oprindelige Lovforslag var blevet vedtaget, vilde man ikke have haft de samme Betingelser for at faa Ombygninger og Moderniseringer sat i Gang som nu, der vilde da have manglet det Incitament, som jeg haaber og tror vi kan faa indført gennem det Lovforslag, der her ligger paa Tingets Bord. I alt Fald ved jeg af Erfaring fra Provinsen, at saa snart der gives fri for Huslejelovgivningen, er der rundt omkring kommet meget Byggeri i Gang med Modernisering, Ombygning og Istandsættelse. I det Udvalg, som jeg har omtalt, at jeg vil foreslaa nedsat efter denne Forhandlings Tilendebringelse, vil jeg gerne have gennemdrøftet, om der i saa Henseende kan skabes de bedst mulige, men tillige under Hensyn til Lejernes Interesser forsvarlige Betingelser for at skaffe den størst mulige Beskæftigelse ved Byggevirksomheden, saadan som man maa kunne vente sig den fremmet, naar Boligvæsenet bliver givet fri.

Vender jeg mig nu til selve Lovforslaget, vil jeg gerne allerførst udtale, at hele dette Spørgsmaal er efter den Erfaring, jeg har desangaaende, et meget vanskeligt Spørgsmaal at lovgive om og vanskeligt, jo mere direkte der skal tages Stilling dertil fra Rigsdagens Side. Det forekommer mig, at det vilde have været lettere, hvis man havde overdraget visse Beføjelser til Kommunernes Afgørelse, saa de paa deres eget Ansvar kunde træffe endelige Afgørelser og Beslutninger indenfor visse af Rigsdagen givne Maksimums- og Minimumsbestemmelser. Under Hensyn til, at 1934 i Lovforslaget sættes som Grænse for Boligers Frigivelse og 1935 for Butikkers, og under Hensyn til, at der nu om Stunder kan forandre sig meget indenfor et saadant Tidsrum, vil jeg ikke være angstelig for at overveje i Udvalget, om det ikke vilde være rigtigt at overdrage Forvaltningen af visse Bestem-